A°. 1848. N°. 224.

Opregte Donderdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 21 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

AUGSBURG, 16 September.

De nationale vereeniging, welke zich, onder de leiding van *Gioberti*, te Turin heeft gevormd, met het doel, om een italiaansch verbond tot stand te brengen, heeft als grondslag van hare bemoeijingen aangenomen: geheele onafhankelijkheid van Italie; — vereeniging van Piemont met de lombardijsche-venetiaansche gewesten; — instandhouding van de thans bestaande afzonderlijke Staten, met Sicilie als een van Napels afgezonderden Staat.

[Den 12den des nachts is de Koning van Sardinie te Turin aangekomen. Den volgenden dag heeft hij eene proclamatie aan de nationale garde uitgevaardigd, bij welke hij haar dank heeft gezegd voor de door haar betoonde trouw, in het bewaken van zijn gezin en der hoofdstad, tijdens hij aan het hoofd zijner dappere legerbenden was uitgetrokken, om voor de onafhankelijkheid van Italie te strijden.

In de italiaansche bladen vindt men geene latere berigten uit Venetie, dan van den 6den dezer. Daarin wordt gemeld, dat de bewegings-partij, in het vooruitzigt van het aanstaande vertrek der sardinische scheepsmagt en troepen, zich hoogelijk beklaagde over de trouweloosheid van Koning *Karel Albert*, maar niettemin maatregelen nam, om den tegenstand tegen Oostenrijk niet optegeven, in de hoop, dat, indien de scheepsmagt dezer mogendheid de blokkade der haven mogt ondernemen, Frankrijk gewapend in 't midden zoude treden.

Den 10den was het in Livorno, na de behaalde zegepraal der bewegingspartij op het gevestigde bestuur, tamelijk rustig. — Aldaar wordt een legioen aangeworven, 't welk bestemd is, om Venetie te hulp te komen.

De Koning van Napels heeft de zitting der wetgevende vergadering geprorogeerd. Na de uitvaardiging van dit besluit, is de rust in Napels eenigzins bedreigd door de Lazaroni's, die zich voorstelden, dat het voormalig koninklijk bewind weder was hersteld. Met behulp van de politie en de troepen der bezetting, zijn eenige der onruststokers gevat en is de orde hersteld.

Zoover men kan nagaan, hebben de napolitaansche troepen, welke bij Messina zijn geland, om zich van die stad meester te maken, den 5den hunne toebereidselen tot den dadelijken aanval voltooid, en heeft het bombardement dien dag, zoo wel van het kasteel, als van de zeezijde, een begin genomen. Zoo gemeld wordt, bestond de scheepsmagt der Napolitanen uit 3 fregatten, 13 gewapende stoomschepen, 20 kanonneersloepen en nog een aantal kleinere vaartuigen. Het bombardement heeft twee dagen aangehouden, en moet zeer aanmerkelijke schade aan de gebouwen hebben toegebragt. Als men de opgave der italiaansche bladen kan gelooven, ligt de halve stad in puinhoopen; zoude de bevolking dezelve deels hebben verlaten en ook grootendeels, na den intogt der belegeraars, in de lucht hebben laten springen, waardoor deze laatste zware verliezen hadden geleden. Het laat zich echter aanzien, dat dit een en ander zeer overdreven zal bevonden worden en grootelijks bevestiging vereischt. Dit kan als zeker worden beschouwd, dat Messina zich, na gedurende twee dagen te zijn beschoten, den 7den dezer heeft overgegeven, en den 8sten door de Napolitanen is bezet.

Dienzelfden dag is nog door de siciliaansche Regering van Palermo eene algemeene volkswapening gelast, en zijn Milazzo, Taormina, Catania, Syracuse, Girgenti, Trapani en Palermo als de vereenigings-punten aangewezen.]

BERLIJN, 18 September.

[*Uit bijzondere brieven.*] Het is gebleken, dat de berigten, nopens de onlusten, die onder de militairen van Potsdam zijn uitgebroken, allezins door de warme liberalen zijn vergroot geworden, en dat een betrekkelijk gering aantal soldaten daarin betrokken is geweest. Sedert hebben de zaken aldaar eene zeer bevredigende wending genomen, en wel bij gelegenheid van de aankomst der uit Sleeswijk terugkeerende battaillons van de pruissische garde, welke door de burgerwacht en met de meeste vreugde-betooning zijn ontvangen. De Koning, de *Prins van Pruissen* en de overige prinsen van het koninklijke Huis zijn daarbij tegenwoordig geweest. Ook de groote meerderheid der inwoners heeft 'er deel aan genomen. De Koning, dien de generaal *v. Wrangel* ter zijde stond, heeft de soldaten hartelijk toegesproken. De genoemde bevelhebber is ook door de menigte met gejuich begroet, en heeft dit beantwoord, met de betuiging, dat hij zich de liefde des volks hoopte waardig te maken, maar dat het volk ook rust en orde diende in acht te nemen; — eene verklaring, die almede een levendig gejuich deed opgaan. In 't kort, de terugkeer der genoemde soldaten heeft aanleiding gegeven tot een verbroederings-feest tusschen de militairen en de burgerwacht.

De telegraaf heeft het verblijdende berigt aangebragt van het besluit van het Parlement van Frankfort, waarbij het voorstel, om den wapenstilstand met Denemarken aftekeuren, is verworpen. Daar de meerderheid echter slechts 22 stemmen bedraagt, zullen de welgezinden nog later op hunne hoede moeten blijven, ten einde nieuwe verwikkelingen te verhinderen.

Ondanks de pogingen van den heer *v. Beckerath*, heeft men nog geen nieuw ministerie kunnen bijeenbrengen. Heden komt de consituerende vergadering weder bijeen, ten einde een voorzitter en ondervoorzitter te benoemen. De heftige liberalen, die den 7den het veld behouden hebben, schijnen sedert geen grond te hebben gewonnen.

De generaal *v. Wrangel* wordt als de opperbevelhebber van al de troepen in Brandenburg genoemd.

FRANKFORT, 17 September.

Dezen namiddag is buiten deze stad eene zoogenaamde volks-vergadering gehouden, ten einde te beraadslagen over het besluit van het duitsche Parlement, betreffende den wapenstilstand met Denemarken. Men rekende, dat er eenige duizenden personen aanwezig waren, zoo van de democratische en arbeiders-vereenigingen uit deze stad, als van de Turner-genootschappen uit Hanau, Mainz en andere plaatsen in den omtrek. Onder de aanwezigen telde men ook ettelijke leden van het Parlement, als *Simon*, *Wesendonck*, *Schlöffel* en anderen van dien stempel. Sommige dezer laatsten hebben het woord gevoerd, en niets gespaard, om de menigte in beweging te brengen, en dit heeft dan ook ten gevolge gehad, dat, zoo het heet, onder algemeene toejuiching, is besloten, dat de leden der meerderheid van het Parlement, welke den smadelijken wapenstilstand met Denemarken hebben goedgekeurd, als verraders van het duitsche volk, van deszelfs vrijheid en eer, moeten worden beschouwd; — dat dit besluit ten spoedigste aan het duitsche volk moet worden bekend gemaakt; — dat het besluit al verder aan de meerderheid van het Parlement zelve, door eene bezending der vergadering, moet worden kenbaar gemaakt. De personen, welke met die taak moesten worden belast, zouden door de gemelde vereenigingen worden benoemd. Men moest verder zich in menigte naar de gewone vereeniging der liberale leden van het Parlement begeven, ten einde deze te vermanen, om die vergadering, ten aanzien van de strekking van het genomen besluit, intelichten. Zoo het heet, wilde men het daarbij laten berusten, doch de buiten de stad woonachtige personen, die de vergadering hadden bijgewoond, waren niettemin verzocht, om, in dezelve te blijven, ten einde, door hunne tegenwoordigheid, aan het genomen besluit den gevorderden nadruk bijtezetten.

FRANKFORT, 18 September.

[*Uit bijzondere brieven.*] De vrees, dat de bewegingspartij de zegepraal der gematigden, bij het besluit van het Parlement, om den wapenstilstand met Denemarken niet aftekeuren, niet werkeloos zoude aanzien, is bevestigd. Van verschillende zijden werd verkondigd, dat 'er alle reden bestond, om te vermoeden, dat de genoemde vergadering door eene opgeruide menigte zoude worden bestormd en welligt overheerscht, en dit heeft aanleiding gegeven, om des nachts 2 à 3000 man oostenrijksche en pruissische Rijks-troepen uit Mainz te ontbieden, die over de ijzerbaan zijn aangekomen en dadelijk de Paulus-kerk hebben bezet.

De komst en de aanwending dezer troepen hebben onder de warme liberale leden der vergadering zoo veel misnoegen gebaard, dat de voorzitter *v. Gagern* dezelve weder heeft laten aftrekken. Daarop heeft echter de menigte daar buiten al dadelijk eene zoodanig dreigende houding aangenomen, dat de troepen terug zijn geroepen. Dit schijnt het teeken te zijn geweest tot het begin van een zeer bedenkelijk straatgevecht, waarbij barricaden zijn opgeworpen, uit de huizen is geschoten, en van weerskanten dooden en gekwetsten zijn gevallen. De opstandelingen waren het meest op de Pruissen gebeten, doch zoo gemeld wordt, zijn er ook oostenrijksche officieren getroffen. De strijd, die tot drie ure des namiddags heftig was volgehouden, is toen een weinig verminderd, doch sedert hervat. Men is zeer beducht voor den nacht, en het ontbreekt niet aan allerhande onrustbarende geruchten, als: omtrent het in brand steken van de kramen der mis, en wat des meer zij.

[Omtrent het einde van deze betreurenswaardige wanorde is nog niets met zekerheid bekend. Omstreeks zes ure zijn de poorten gesloten. Naar luid van berigten, in Keulen ontvangen, van half acht ure, werd door de wurtembergsche artillerie op de Zeil met grof geschut gevuurd, en werden de straten door Rijn-hessische ruiterij schoongeveegd. — Zoo verzekerd werd, was de afgevaardigde *v. Lichnowski* door vijf kogels getroffen en gesneuveld, en de heer *v. Auerswald*, beiden uit Pruissen, zwaar gewond.]

VAN DEN RIJN, 18 September.

Berigten van 14 September uit Weenen houden in, dat een courier uit Pesth de tijding had gebragt, dat graaf *Bathyany* door den aartshertog Palatijn met het zamenstellen van een nieuw ministerie was belast. — Door den aartshertog was het aannemen van hongaarsche banknoten verboden.

Den 14den September was de rust te Weenen hersteld. — Ten einde de herhaling van oproerige zamenscholingen te voorkomen, zijn daar zeer gestrenge straffen (gevangenisstraf van 6 maanden tot 20 jaren) bedreigd tegen hen, die zich geweldddadig tegen de overheid verzetten. — Voorts heeft de minister *Doblhoff* eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij de geruchten, alsof het ministerie voornemens was om het academische legioen te ontbinden en nog andere constitutionele regten afteschaffen, voor loutere verzinsels verklaart, verspreid met het doel om de menigte opteruijen, en tevens verzekert, dat het doen binnenrukken van militairen in de hoofdstad alleen strekt, om de veiligheid der ingezetenen tegen de pogingen van slechtgezinden te verzekeren.

— Volgens een berigt van 11 September uit Warasdin, destijds het hoofdkwartier van het croatisch-slavonische leger, was in den ochtend van diensdag een gedeelte van dat leger de Drave overgetrokken en tot Nedclitz en Czakaturn voortgerukt, welke plaatsen het zonder slag of stoot bezet had. Den volgenden dag zou het hoofdkwartier naar Redelic verlegd worden, en van daar zou de Banus naar Pesth marscheren. In Hongarije zag men de toekomst steeds angstig te gemoet.

— Den 17den September was het gezamenlijke bedrag der te Berlijn door de cholera aangetaste personen, 1344, van welke 801 waren bezweken, 167 genezen en 376 nog onder behandeling waren.

VAN DEN RIJN, 19 September.

Te Weenen had men in den avond van 14 September de tijding ontvangen, dat de croatische troepen reeds handgemeen waren geraakt met de Hongaren. Hoedanig de uitslag van dat gevecht geweest is, wordt echter niet gemeld. — In vele steden van Hongarije waait de vaan van het Huis van Habsburg van de woningen der ingezetenen, en was men voornemens zich aan den Banus *Jellachich* vrijwillig overtegeven.

— Op een open veld in de nabijheid van Woeringen (een klein stadje aan den Rijn) is den 17den dezer eene vergadering van 6 à 8000 arbeiders, uit Keulen, Dusseldorp, Crefeld, enz. gehouden, waarin men zich eenparig, op éénе stem na, voor eene democratisch-sociale, of zoogenaamde roode Republiek heeft verklaard.

PARIJS, 18 September.

In de zitting der Nationale Vergadering van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over de ontworpene Constitutie, en wel over de zoo belangrijke vraag, of de doodstraf *geheel* zal worden afgeschaft, of alleen wanneer het staatkundige misdrijven geldt, niet meer zal worden toegepast. Nadat nog drie afgevaardigden het woord over deze aangelegenheid hadden gevoerd en, grootendeels op de door vorige sprekers ontwikkelde gronden, hadden betoogd, dat het voor het oogenblik onraadzaam moest worden geacht, om de doodstraf *geheel* afteschaffen, is het tot eene stemming gekomen, en is het door den heer *Coquerel* gedane voorstel, strekkende tot de geheele afschaffing dier straf, met 498 tegen 216 stemmen verworpen. — Men maakt bij deze gelegenheid de opmerking, dat ditmaal voor het eerst een besluit der afgetredene voorloopige Regering door de volksvertegenwoordigers is bevestigd.

Daarna is beraadslaagd over de vraag, of voor staatkundige misdrijven ook de onteerende straffen zullen worden afgeschaft. De afgevaardigde *Noirot* en anderen hebben dat denkbeeld met kracht ondersteund. De heer *Worrhaye* heeft echter, namens de commissie, verkondigd, dat dit zeer nadeelig zou kunnen werken, vermits er onder de lieden, welke de omverwerping van het gouvernement in den zin hebben, wel is waar gevonden worden, die toegevend verdienen te worden behandeld, maar dat verreweg de meeste hunner door kwade hartstogten worden gedreven en dus zwaar gestraft moeten worden. De afgevaardigde *Noirot* heeft daarop gewild, dat alleen de dwangarbeid niet op staatkundige misdadigers zou mogen worden toegepast; doch de meerderheid heeft zich zoo stellig daartegen verklaard, dat de genoemde afgevaardigde zijn voorstel heeft ingetrokken.

Daarop zijn nog een aantal amendementen voorgesteld. Men heeft gewild, dat de doodstraf wel degelijk zou worden toegepast op staatkundige misdadigers, die met den vreemdeling zamenspanden; — dat de doodstraf met 1° Januarij 1850 *geheel* zou zijn afgeschaft; — dat om de tien jaren eene grondige herziening van het strafwetboek zou plaats hebben; doch al deze voorstellen zijn verworpen, en de vergadering heeft zich gehouden aan het besluit, om alleen de doodstraf voor staatkundige misdrijven afteschaffen.

De paragraaf, inhoudende, dat nergens op het fransche grondgebied slavernij zal mogen bestaan, is, zonder eenige beraadslaging, aangenomen.

Daarop is de bepaling in beraadslaging gebragt, dat elk zijne godsdienst vrijelijk zal kunnen uitoefenen en, bij de uitoefening daarvan, van wege den Staat gelijke bescherming zal erlangen; — dat echter alleen die geestelijken, welke behooren tot door den Staat erkende godsdienstige gezindheden, regt zullen hebben op het ontvangen van bezoldiging van staatswege.

Deze aangelegenheid heeft, gelijk te verwachten was, tot eene zeer levendige woordenwisseling aanleiding gegeven. Het eerst heeft tegen het ontwerp het woord gevoerd de beruchte *Pierre Leroux*, die van oordeel was, dat al die bepalingen onnoodig waren; — dat de wetgever kon volstaan met in de Constitutie optenemen, *dat ieder vrijelijk zijne godsdienst vermogt uitteoefenen*, en dat het, na de vestiging van het zuivere democratische beginsel, pligt was, de zoolang verwachte scheiding van Kerk en Staat tot stand te brengen, 't welk geenszins volkomen kon geschieden, zoolang de knellende band van bezoldiging door den Staat behouden bleef. *Leroux* heeft zich een geweldigen uitval veroorloofd tegen de protestantsche geestelijken. Hij heeft namelijk beweerd, dat het nog onlangs is ge-

bleken, dat de bezoldiging aanleiding geeft tot eenen noodlottigen wedstrijd tusschen de geestelijken der verschillende gezindheden; dat tusschen hen, in stede van de godsdienstige belangen, eigenlijk de vraag wordt behandeld, wie het meeste geld zal bekomen, en dat de protestantsche geestelijken zich in dezen vooral door hunne baatzuchtigheid ongunstig onderscheiden. Het behoeft naauwelijks vermelding, dat de heer *Coquerel* met vuur op deze aantijging heeft geantwoord; hij heeft betoogd, dat het protestantismus geene privilegien wil en slechts vrijheid en gelijkheid voor alle godsdienstige gezindheden zoekt te bevorderen.

Nadat nog eene menigte amendementen waren voorgesteld en verworpen, is deze paragraaf, de 7de van het ontwerp, in zijn geheel aangenomen. Daarop is de bepaling ter sprake gebragt, dat de burgers het regt hebben, om zich te vereenigen en op eene vreedzame wijze zonder wapenen te zamen te komen, verzoekschriften intedienen en hunne denkbeelden openbaar te maken, door middel der drukpers, of op eenige andere wijze; — dat de uitoefening van dat regt geene andere grenzen heeft, dan de regten en vrijheden van de overige staatsburgers, en de openbare veiligheid; — dat de drukpers in geen geval aan de censuur kan worden onderworpen.

Deze bepalingen hebben den heer *de Montalembert* aanleiding gegeven, om zich in den parlementairen strijd te mengen, en een krachtig woord in het midden te brengen ten gunste van de vrijheid van onderwijs. Deze welsprekende volksvertegenwoordiger, die in de voormalige Kamer der Pairs zoo dikwerf heeft getoond de gave des woords te bezitten, heeft ook ditmaal met veel vuur gesproken en er op aangedrongen om in de voorgestelde zinsnede, achter de woorden *verzoekschriften intedienen*, nog te voegen *te onderwijzen*. Hij heeft zich met nadruk beklaagd, dat sedert 18 jaren de vrijheid van drukpers en onderwijs zijn beloofd, doch zonder gevolg, en dat, indien thans die belofte niet vervuld wordt, de zoozeer gewenschte vrijheid wel altijd een ijdel woord zal blijven.

Overgaande tot het betoog, dat de Staat zich niet in de zaken van onderwijs *mag* mengen, heeft de heer *de Montalembert* gezegd, dat, indien de Staat zich plaatst tusschen den vader en den zoon, de heiligste regten met voeten worden getreden; — dat de afgevaardigden, die een afschuw hebben van het communismus, wel mogen toezien, wat zij doen, want dat het monopolie van den Staat in zaken van onderwijs indedaad niets anders is, dan *het intellectuele communismus*, *het communismus des geestes*. — Deze woorden hebben aanleiding gegeven tot eene vervaarlijke opschudding van de zijde der aanwezige ultra's, die zich niet hebben ontzien, den heer *de Montalembert* als 't ware uittejouwen.

Deze afgevaardigde heeft zich daardoor niet van zijn pad laten brengen, maar heeft zijne rede voortgezet met de vermaning aan alle welgezinden, om hem nu te ondersteunen en met hem den toestand van de maatschappij nategaan, welke thans ziek is, tengevolge van den invloed van denkbeelden, die, wel is waar, niet nieuw zijn, doch die, ten gevolge van slecht onderwijs en gebrek aan godsdienstige grondbeginselen, door millioenen menschen gekoesterd worden. De spreker heeft uit deze omstandigheid aanleiding genomen, om te beweren, dat de zorg van den Staat voor het onderwijs geheel onnoodig is, daar toch die zorg gedurende 50 jaren heeft bestaan, en desniettegenstaande de zaken eene wending hebben genomen, welke thans groote bekommering baart; nog meer, dat de zorg van den Staat voor het onderwijs de onmiddelijke oorzaak is, dat er thans minder onderwijs in Frankrijk wordt gegeven, dan voor het jaar 1789, vooral wat betreft het hoogere onderwijs. De heer *de Montalembert* heeft voorts betoogd, dat het lagere onderwijs gebrekkig is. Hij heeft getracht, dit beweren te staven, door te wijzen op het voorbeeld der thans gevangengenomene insurgenten, die bijkans allen hebben gedeeld in de voordeelen van het onder toezigt van den Staat gegeven wordende onderwijs. Onder de gebreken van dat onderwijs toch behoort, volgens dien afgevaardigde, dat de Staat volstrekt geene zorg draagt voor eene behoorlijke verbreiding der grondbeginselen van het christendom, en daaraan wil hij de rampen, waaronder de maatschappij gebukt gaat, hoofdzakelijk toeschrijven. Daarin vermeent de heer *de Montalembert* dat het moet worden gezocht, dat de geschriften van eenen *Proudhon*, *Louis Blanc* en anderen van dien stempel een zoo diepen indruk hebben kunnen maken op menschen, die onder het toezigt van den Staat hebben leeren lezen en schrijven.

Zoowel dit laatste beweren, als het gezegde, dat thans in Frankrijk minder onderwijs wordt gegeven dan voor het jaar 1789, heeft niet alleen bij de ultra's, maar ook bij menigen bedaarden afgevaardigde eene heftige tegenkanting ontmoet en aanleiding gegeven tot hooggaande ontevredenheid, ja dikwerf tot luide kreeten van verontwaardiging. De heeren *Flocon*, *Thouret* en anderen zijn den heer *de Montalembert* herhaaldelijk in de rede gevallen. Ten slotte heeft deze laatste afgevaardigde verkondigd, dat, daar de tijd thans te ver verloopen was, om zijne rede voorttezetten, hij in de volgende zitting zou betoogen, dat alleen verbetering in de maatschappij kon worden gebragt door de menschen in hunne jeugd zuivere denkbeelden inteprenten van de christelijke zedeleer. — De zitting is daarna opgeheven.

— Morgen moet er gestemd worden over eenen voorzitter der Nationale Vergadering, vermits de maand, gedurende welke de heer *Marrast* met het voorzitterschap bekleed is, dan eindigt. Het is zeer twijfelachtig, of de heer *Marrast* ditmaal zal worden herkozen.

— Het verkiezingswerk wordt heden hier te lande voortgezet. In het departement van de Seine hebben, voor zoo ver thans bekend is, *Lodewijk Napoleon*, *Thoré*, *Raspail* en de maarschalk *Bugeaud* de meeste stemmen erlangd. De uitslag kan echter niet voor morgen avond bekend zijn. Het leger werkt voor een groot deel mede tot de verkiezing van den maarschalk *Bugeaud*. Dat de krijgslieden daarbij niet altijd naar hunne eigene inzigten te werk gaan, blijkt genoegzaam uit de [illegible]heid, dat de kollonel van een der regimenten van [illegible] onderhebbende manschappen bij eene dagorde heeft [illegible] voor den maarschalk te stemmen, en zes soldaten, die geweigerd hadden aan dat bevel te voldoen, in de politiekamer heeft doen zetten. — *Blanqui* heeft uit zijne gevangenis te Vincennes een manifest aan het fransche volk uitgevaardigd, waarbij hij zich als candidaat aanmeldt voor de betrekking van afgevaardigde. Dit stuk is door geheel Frankrijk rondgezonden, en behelst onder anderen met zoo vele woorden, dat de bevolking in de departementen in zaken van staatkundig aanbelang slechts *uit beleefdheid* wordt geraadpleegd, want dat de parijsche bevolking het eigenlijk gezegde souvereine volk is, 't welk over het lot van Frankrijk beslist en ook waardig is daarover te beslissen. — Het door *Blanqui* bedoelde volk is voor het overige heden iets rustiger dan in de beide laatste dagen.

— De intrekking van het besluit, betreffende de zending van afgevaardigden naar de departementen, is steeds het onderwerp der gesprekken. Reeds waren drie afgevaardigden vertrokken, waaronder één naar het departement der Beneden-Pyreneeën, en waren de overige werkelijk benoemd. Men maakt zich, naar het schijnt, niet weinig vrolijk met de verlegene houding, welke de laatste afgevaardigden thans genoodzaakt zijn aantenemen, vermits zij geene zwarigheid hadden gemaakt om de hun opgedragene last te aanvaarden. Eenigen hunner hebben, na den storm in de Nationale Vergadering, beproefd, om de menigte diets te maken, dat zij voornemens waren geweest, de hun opgedragene last van de hand te wijzen; doch hunne daartoe strekkende pogingen hebben weinig of niets gebaat.

Inmiddels schijnt het gebeurde den generaal *Cavaignac* diep te hebben getroffen, en moet hij bij herhaling zijn voornemen aan den dag hebben gelegd, om zijne waardigheid als hoofd van het uitvoerende bewind nedertegen. Onder de personen, welke hem van dien stap trachten te weêrhouden, noemt men steeds in de eerste plaats den heer *Thiers*.

Het ontwerp, om de commissarissen aftevaardigen, schijnt hoofdzakelijk beraamd te zijn geworden tusschen de heeren *Cavaignac*, *Sénard* en *Marrast*. Volgens sommigen, zou de zending ook ten doel hebben gehad, om de menigte in de departementen behoorlijk te bewerken, ten einde voor den generaal *Cavaignac* te stemmen, in geval het grondwettig mogt worden uitgemaakt, dat de geheele Natie zal worden opgeroepen, om den voorzitter der Republiek te verkiezen. — Iets stelligs is intusschen niet bekend, 't welk tot staving van dit laatste vermoeden zou kunnen strekken.

— Volgens het dagblad *le Courrier Français*, heeft de Keizer van Rusland de fransche Republiek officiëel erkend, en zou graaf *Pahlen* als russisch gezant den 20sten September uit Petersburg herwaarts vertrekken.

— De Legitimisten houden de bevolking van sommige departementen in eene spanning, welke aan de bewindslieden voortdurend groote bekommering baart. Onlangs heeft die partij getoond, dat zij ook in de stad Lyon geenszins werkeloos blijft en aldaar vele aanhangers telt. Onder de bevolking is onder anderen dezer dagen eene menigte exemplaren verbreid van een geschrift, 't welk handelt over de zamenstelling eener maatschappij, onder het voorwendsel, om bijtedragen tot handhaving der openbare orde, doch met het kennelijk doel, om *Hendrik V* voortestellen als den man, die alleen in staat is, om Frankrijk uit den wanhopigen toestand, waarin het thans verkeert, te redden. Naar men verzekert, kan men dat geschrift aanmerken als het organieke reglement van de partij, die *Hendrik den V*, tegen elken prijs, op den franschen troon verlangt te brengen.

In dat geschrift, 't welk, zoowel in de tweede hoofdstad des lands als elders, groot opzien schijnt te baren, wordt voorgeslagen, om eene maatschappij door geheel Frankrijk te vestigen, met eene centrale commissie van bestuur te Parijs. De geheele vereeniging zal verdeeld zijn in decurien, centurien en legioenen, en in alle departementen, steden en gemeenten zullen onder-directien worden gevestigd. De leden zullen, alvorens te worden aangenomen, aan eenen eed worden onderworpen, waarbij zij zich tot stipte geheimhouding van al, wat de maatschappij voornemens is te verrigten, verbinden. Elk lid zal verpligt zijn, om eene kleine geldelijke bijdrage te leveren, welke in geen geval meer zal zijn dan van één franc maandelijks. — In het bedoelde stuk komt herhaaldelijk voor, dat men alle republikeinen moet aanmerken als vijanden van de openbare orde.

Te Mans, in het departement van de Sarthe, hebben dezer dagen belangrijke onlusten plaats gehad en is de menigte zamengeschoold onder den kreet: „van *weg met de Republiek*."

— Heden zijn de 3 pc. 45 fr. 50 gebleven; de 5 pc. 69 fr. 25.

LONDEN, 18 September ('s avonds).

Ofschoon de oproerige beweging, welke in de verloopene week op eenige plaatsen in het zuiden van Ierland is uitgebarsten, bedwongen is en, voor zoo veel de op de been gebragte benden nog in het gebergte ronddwalen, thans het karakter van rooverij en plundering heeft aangenomen, baart echter deze woeling nog altijd bezorgdheid, omdat de landstreek, waarin de roof-benden zich genesteld hebben, te weten het gebergte van Tipperary en Waterford, de voortzetting van hun bedrijf zeer begunstigt, en omdat het te vreezen is, dat die onveiligheid en onrust in den naderenden winter nog aanmerkelijk zullen toenemen. Tot dus ver zijn de troepen en de gewapende politie-magt, welke tegen de roof-benden zijn afgezonden, er niet in geslaagd, om haar uiteentedrijven, of haar eenig gevoelig verlies toetebrengen. Als de leiders der beweging worden steeds genoemd de bekende *Doheny* en *O'Mahony*, en men meent, dat deze beiden ook nu nog aan het hoofd der benden staan. De laatstgenoemde is dezer dagen, na eene schermutseling in de omstreken van Waterford, op het punt geweest van in de magt der troepen te vallen, doch is het hem narennende detachement dragonders ontsnapt, door in het gebergte van zijn paard te springen, 't welk gevangen is, en zich daarna te verschuilen. Den vorigen dag was hij zijnen vervolgers ontkomen, door met zijn paard in de Suir te springen en alzoo deze rivier overtezwemmen.

Het oefenings-eskader, onder bevel van den admiraal *Napier*, 't welk last had ontvangen, om uit de wateren van Cork naar Devonport te vertrekken, en 't welk in het midden der verloopen week derwaarts onder zeil zou gegaan zijn, heeft, ten gevolge van het uitbreken der nieuwe woeling, tegenbevel bekomen, en zal vooreerst nog te Cork blijven. — Te Woolwich en Portsmouth zijn gisteren bevelen ontvangen, om eenige honderd mariniers gereed te houden, ten einde desgevorderd terstond naar Ierland te worden overgevoerd.

Van den kant der bewindslieden wordt verkondigd, dat, terwijl de thans in Ierland plaats hebbende onlusten zich bepalen tot een klein gedeelte des lands aan de zuidelijke kust, overal elders de verordende maatregelen, om de behoeftigen onder de verzorging en het toezigt der overheden te brengen, en derhalve om de aanleiding of het voorwendsel van woelingen wegtenemen, geregeld en met kracht worden ten uitvoer gelegd, en dat de daartoe strekkende invordering van de armen-belasting gedurende de laatste 5 à 6 maanden eene veel betere uitkomst heeft, dan vroeger. Het bedrag der achterstallige armen-belasting, 't welk in het begin van dit jaar omstreeks 900,000 p. st. beliep, was op het einde van Junij verminderd tot 605,000 p. st. Uit de opbrengst der genoemde belasting ontvingen in Junij 947,905 behoeftigen onderstand, waaronder 142,252 in de werkhuizen.

— Naar men verzekert, onderhandelt lord *Palmerston* thans met het bewind van Brazilie over een tractaat, om den slavenhandel meer krachtdadig tegen te gaan. De minister heeft voorgesteld, dat de braziliaansche onderdanen, welke gevangengenomen mogten worden, terwijl zij negers van de africaansche kust vervoeren om die als slaven te verkoopen, aan de overheden van Brazilie zullen worden uitgeleverd, ten einde dáár teregtgesteld en, ingeval hunne schuld blijkt, gestraft te worden.

— De prijs der fondsen bleef heden, bij geringen handel, zonder verandering. De 3 pc. gecons. resc. 86 à 1/8.

LONDEN, 19 September.

De berigten uit Dublin van gisteren ochtend melden, dat in het zuiden van Ierland in de laatste dagen niets belangrijks was voorgevallen, en dat het daar thans nog rustig is.

De Chartisten en de iersche Repealers in deze hoofdstad, welke in de laatste weken weinig van zich hadden doen hooren, hebben gisteren avond weder eene talrijke bijeenkomst in een bijzonder gebouw gehouden, en, naar aanleiding van de jongste gebeurtenissen in het zuiden van Ierland, eene heftige taal gevoerd. Deze zamenkomst is echter zonder verstoring der openbare orde en rust afgeloopen.

GRONINGEN, 18 September.

Voor zooveel wij thans uit hetgeen reeds van het nieuwe gewas aan onze markt geweest is, en uit de ingewonnen berigten kunnen oordeelen, is de uitkomst van den nieuwen oogst in deze provincie, over het geheel genomen, in opbrengst vrij gunstig, maar in deugd, door de vele regens niet zoo voldoende, als het vorige jaar.

De tarwe heeft veel geleden, is merkelijk minder van kleur, schraal van korrel, en ook wel veel, m[illegible] bezet, in ligte gewigten te voorschijn komen, terwijl ook over de opbrengst niet geroemd wordt.

De rogge moet in opbrengst vrij goed zijn, maar levert van de Ommelanden meestal ligte gewigten en is zeer vochtig; uit de kolonien meer gewone, doch ook nog te wak, om vooreerst in de bakkerijen geschikt te zijn.

De zandboekweit, hoezeer ook niet droog, schijnt minder door den regen geleden te hebben, dan het zich vroeger liet aanzien; de opbrengst, zoo wel als qualiteit en gewigt, is goed te noemen. Met de inzameling van de veenboekweit is men nu bezig, maar zij wordt door den regen belemmerd.

De wintergerst heeft een ruimen oogst opgeleverd en zou, zonder den regen tijdens de inzameling, ook stellig van zeer uitmuntende kwaliteit geweest zijn, daar men zelfs nu nog knappe partijen aantreft, en na eenigen tijd van uitzweting zal zich van dit graan nog wel veel goeds aan onze markt voordoen. Van de zomergerst laat zich nog weinig bepaalds zeggen.

De haver levert eene ordinaire hoeveelheid, maar grootendeels van minder gewigt, afwijkende in kleur en ook niet droog; alleen van witte voer is er nog goede kwaliteit te wachten, en hetgeen van zwarte werd aangeboden, was goed van kleur en droogte.

Paardenboonen geven een redelijk beschot, vallen goed van stuk, maar zijn ook niet regt droog.

Het koolzaad, hoezeer van een ruim beschot, heeft, doordien er minder land dan gewoonlijk mede bezet is geweest, niet meer dan een kleinen middelmatigen oogst geleverd en is ook thans weer minder dan gewoonlijk uitgezaaid, dat, tegen verwachting, met den regen nu nog al goed aan het gewas komt.

Ten aanzien van de ziekte in de aardappelen kunnen wij nog geene verbetering opgeven. (*Prov. Gron. Cour.*)

'S GRAVENHAGE, 19 September.

Bij de 2de stemming voor den 3^{den} candidaat voor het voorzitterschap der Tweede-Kamer [zie ons vorig nummer] hebben de heeren *Mutsaers* 62, *v. Panhuys* 24, *v. Hall* 10, *de Man* 2, *v. Dam*, *Nepveu*, *Kien* en *Gouverneur* elk 1 stem bekomen. — Mits dien is de heer *Mutsaers* als 3de cand. op de lijst geplaatst.

De tijd. voorzitter heeft hierna eene commissie benoemd, om de lijst aan Z. M. den Koning aantebieden.

Eenige ingekomene verzoekschriften, betreffende de herziening der Grondwet, zijn naar de daarvoor bestemde commissie verzonden.

De Kamer heeft zich hierna in *zeven* afdeelingen verdeeld, en deze hebben tot voorzitters en onder-voorzitters verkozen de heeren *de Man* en *Luyben*, 1ste; *v. Dam* en *v. Rosenthal*, 2de; *Verwey-Mejan* en *v. Twist*, 3de; *Gevers* en *v. Goltstein*, 4de; *Schooneveld* en *den Tex*, 5de; *v. Hall* en *v. Panhuys*, 6de; *Cats* en *Romme*, 7de.

De vergadering is daarna gescheiden.

Morgen ochtend zal de commissie van de Kamer de lijst van drie candidaten voor het voorzitterschap Z. M. den Koning aanbieden.

Overmorgen ochtend zal de Kamer wederom eene zitting houden. Daarin zal, naar men verwacht, het ko-

ninklijk besluit inkomen, waarbij de voorzitter wordt benoemd en deze zitting zal nemen. — Na afloop dier vergadering zullen de afdeelingen bijeenkomen, en met het onderzoek der twaalf ontwerpen van wet tot herziening der Grondwet een aanvang maken.

— Z. M. heeft benoemd bij het wapen der artillerie: bij het reg. veld-art., tot 1sten luit., den 2den luit. *K. H. van Diepenbrugge* van het corps; bij het 1ste reg. vesting-art., tot 1sten luit., den 2den luit. *C. J. Warnsinck*, van het corps.

— Heden voormiddag is er eerst een ministersraad, daarna een kabinetsraad en eindelijk weder een ministerraad gehouden.

'S GRAVENHAGE, 20 September.

Men verneemt, dat jhr. *W. Boreel van Hogelanden* benoemd is tot voorzitter der dubbele Tweede-Kamer der Staten-generaal.

— De tijdelijke minister van oorlog heeft ter kennis gebragt van ouders of voogden, die verlangen mogten hunne zonen of pupillen eventueel als kadet op de koninklijke militaire akademie geplaatst te zien, dat, met wijziging in zoo verre van het bepaalde bij art. 5 der 1ste afdeeling van het reglement voor gezegde Academie, en te beginnen met het jaar 1849, het minimum van den ouderdom tot admissie als kadet bij meerbedoelde inrigting op [illegible] is vastgesteld.

―――*―――

De *Staats-Courant* van den 16den dezer behelst een uitvoerig verslag van de op den 7den dezer te Amsterdam gehoudene vergadering der Tweede Klasse van het Kon. Nederl. Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten. Daaruit blijkt, dat de Klasse hare hulde heeft betuigd aan de zorg en moeite, welke de commissie, belast met de voortzetting van van *Loon's* penningwerk, aan dezen arbeid besteed heeft, alsmede aan de ijverige bemoeijingen van den heer mr. *J. de Vries Jz.*, die aan de commissie op haar verzoek was toegevoegd. In dezelfde zitting is door den heer *H. J. Koenen* een schriftelijk voorstel ingediend, betreffende eenige middelen, die door de Klasse konden worden aangewend tot het ordenen en verrijken van den schat onzer vaderlandsche taal. De heer *I. da Costa* heeft een dichtstuk voorgedragen, ten opschrift voerende: *Uit Palaestina.*

Het verslag besluit met eenige taalkundige opmerkingen over de woorden: *eerlange*, *voorlange*, *onlangsche*, *meermalige*, *andermalige*, *voorradige*, *werkvatbaar*, *gedaagdesse*, wier gebruik de Klasse gemeend heeft, om hunne onlogische zamenstelling en verkeerde afleiding, bepaald te moeten afkeuren.

— Aan den gisteren bij de Bilt gehouden wedstrijd van ploegers, uitgeschreven door het Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde, hebben 17 ploegers deelgenomen. De prijs, bestaande in eene gouden medaille, of *ƒ* 50, geschonken door de heeren mr. *P. J. van der Muelen van Maarssenbroek* en mr. *J. H. Schober*, is toegewezen aan den eigenaar van den ploeg, waarmede het werk 't best verrigt is, te weten, den landman *H. van Houten*, aan de Groenekan; de premie, bestaande in een zilveren horologie, gegeven door den heer mr. *F. H. C. Drieling*, is toegewezen aan *C. van Houten*.

— Als een vervolg op het gunstig bekende plaatwerk *de Flesch*, waarvan binnen 9 maanden zes oplagen noodig zijn geweest, is thans te 's Gravenhage, bij den boekhandelaar *J. van der Vliet*, een dergelijk werk uitgegeven, getiteld: *De dronkaards kinderen.* In acht steendrukplaten wordt daarin het levenslot afgeschetst van de twee door den in het werk *de Flesch* voorgestelden dronkaard nagelatene kinderen. De bijschriften zijn geleverd door den onder den naam van *Boudewijn* bekenden schrijver.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 20 *September.*

	pct.				
NEDERL. Werk. Schuld	2½	44¼	à	¾	44 5/16
„ „ „	3	52	„	½	52⅜
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	68¼	„	¾	68½
„ Oost. Ind. Leen.	4		„		
„ Am. Synd.	3½	68¼	„	¾	68⅜
„ Handelmaatsch.	4½		„		
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer	5		„		
ENGELAND. Geconß.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	98¼	„	99	98¾
„ „ „ 1828/29	5	98½	„	99	98¾
„ „ Amst. 1831	5	87½	„	88	78¾
„ leen. 1840	4	77¾	„	78¼	77 15/16
„ inschr. *Stieglitz*	4	77½	„	78	77⅝
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6	59½	„	60	59¾
„ Neg. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *ƒ* 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen	3	21¼	„	22	21 11/16
„ „ „	4	22½	„	23¼	22 15/16
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	8	„	½	8¼
„ „ onbep. St.	5	7¾	„	8¼	
„ Coupons		6	„	½	
„ Neg. Londen 1842	3	25¼	„	½	25⅜
„ Binnenl. Schuld	3	18¼	„	½	18⅜
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metal.	5	69¼	„	¾	69⅜
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	35¾	„	36½	
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1		„		
VENEZUELA. Neg. Londen	2		„		
MEXICO. Neg. Londen	5		„		
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		2½	„		
dito op Prolongatie		2½	„		

Belgie neg. bij *Rothschild* 36 11/16. Oostenrijk Loten neg. *ƒ*250, 1839, 246. Brazilie neg. 1824, 75¼. Peru 16.

Ten gevolge der ongunstige berigten uit Frankfort was de stemming der markt flaauw en waren de meeste fondsen lager. Nederl. 2½ pc. 44½, 5/16; 3 *pc.* 52 7/16, ¼, ⅜; 4 *pc.* 68⅜, 9/16, ½. *Ook de buitenl. fondsen waren over 't geheel lager; doch later hebben sommige derzelven zich weder hersteld. Portugesche* 4 *pc.* 22⅝, *de* 3 *pc.* 21 7/16, 11/16. *Spanjaarden prijshoudende en nagenoeg als gisteren. Weener-fondsen aangeboden. De overige fondsen met weinig handel en zonder verandering.*

MADRID, 13 September. De 5 pc. 10⅝; 3 pc. 19⅝. Coup. 7.

WEENEN, 16 September. De 5 pc. Metall. 80; dito 2½ pc. 42. Bank-actien 1095.

BERLIJN, 18 September. De 4 pc. Russen bij *Stieglitz* 82¾. Polen [illegible].

LONDEN, 18 September. Cons. 86⅛. De 2½ pc. Ned. 45½. Brazilie 76. Mexico 17. Ardoins 12; de 3 pc. Spaansche 23¼. De 4 Portug. 22½.

PARIJS, 18 September. De 5 pc. cont. en ult. 69,25; de 3 pc. cont. 44,50; ult. 44,75. Bank-actien 1635. Napels 79.

ANTWERPEN, 19 September. Ardoins 8 1/16; 3 pc. binnenl. 18 5/16. De 5 pc. Belgie 77¼; dito 2½ pc. 38¾.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 September. *Tarwe* prijshoudend; 125, 128 b. Pools. *ƒ* 315, *ƒ* 330; 130 Limb. *ƒ* 285; 131 Norder *ƒ* 300; 130 j. Gelders. *ƒ* 285; 129 n. dito *ƒ* 265; 130 Groninger aan de Zaan *ƒ* 280; 126, 130 Cubanca *ƒ* 240, *ƒ* 260. — *Rogge* tot goed vorige coursen bij partijen afgedaan; 122 Pruis. *ƒ* 171; 124 n. Overijssel. *ƒ* 167; 125 j. Gelders. *ƒ* 172; 118 Petersb. *ƒ* 160; 117 Archangel *ƒ* 158 contant. — *Garst* in een doen; 113 Rostoc. *ƒ* 175; 95 n. Oldam. w. *ƒ* 115; 108 Pommer *ƒ* 158. — *Haver* zonder handel. — *Boekweit* weinig ter veil maar vond ook weinig begeerte 121 Nijk. *ƒ* 177. — *Koolzaad* goed prijs houdend; 9 vat Sept. *ƒ* 354; dito Oct. *ƒ* 357.

AMSTERDAM, 20 September. *Raapolie* ruim prijshoudend, ord. cond. *ƒ* 35¼, vliegend *ƒ* 34¼, op levering in een doen; p° Oct. *ƒ* 34¼; p° Nov. *ƒ* 34½; p° Dec. *ƒ* 34¾; p° Mei 1849 *ƒ* 35. *Lijnolie* ord. cond. *ƒ* 28¾, vliegend *ƒ* 27¾ à *ƒ* 28. *Hennepolie* ord. cond. *ƒ* 36.

NIJMEGEN, 19 September. Alhier was de middelprijs ter markt van gisteren: van de 568 verkochte mudden *tarwe*, per mud *ƒ* 9,25; van de 424 verkochte mudden *rogge* *ƒ* 5,37; van de *gerst* was de hoogste prijs *ƒ* 4 en de laagste *ƒ* 3,80; van de *boekweit* de hoogste prijs *ƒ* 5 en de laagste *ƒ* 4,50; van de *haver* de hoogste prijs *ƒ* 2,70 en de laagste *ƒ* 2. *Aardappelen* *ƒ* 1,40 à *ƒ* 1,80.

LONDEN, 18 September. *Tarwe* inlandsche van goede hoedanigheid 1 à 2 sch. hooger; buitenlandsche tegen vorige prijzen, met weinig handel. *Gerst* 2 sch. lager. *Erwten* witte 1 sch. hooger. *Boonen* en *haver* lager.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 20 September. Den 19den dezer zijn in Texel binnengekomen Boiten en Engebrethsen, beide van Newcastle en Olsen van Nerva en uitgezeild het schip *Mayflower*, kapt. Hitchcock naar Newjork en Colyer (st.) naar Londen; de wind kompas rond.

Den 18den dezer is in het Vlie binnengekomen de Boer van Petersburg, Meijer en Gruppelaar, beide van Dantzig, Fijn en Kip, beide van Christiaansand, Thorsen, Behrendsen en Drok, alle 3 van Drammen en uitgezeild Dickenson, Blunt, Williams, Legender en Tinmouth, alle 5 naar Sunderland en Bell naar Newcastle.

Te Helvoet zijn aangekomen de schepen *Mercator*, kapt. Korteland en *Rotterdam*, kapt. Vis, beide van Batavia, de laatste laatst van Brouwershaven, *Peru*, kapt. Harres van Boston, laatst van Vlissingen, Browne van Leverpool, Banks van Newhaven, Hall van Fowey, Davenport, Emley en Wilson, alle 3 van Newcastle, Prins van Arendsburg, Plukker, Steenfeld, Jansen, van der Baan, Lambach, de Jonge en Wijkmeijer, alle 7 van Riga, Schlossman van Liebau, Larsen en Behrendsen, beide van Bergen en uitgezeild de schepen *Generaal Chassé*, kapt. de Winter, *Madura*, kapt. Nap, 3 *Maria's*, kapt. Verbeek, *Banca*, kapt. ten Ham en *Noord*, kapt. H. G. Pott, alle 5 naar Batavia en *Manchester*, kapt. Jarman naar Newjork. Te Brielle binnen de Haan van Hull, Potjer van Arendsburg, Brouwer van Koningsbergen, Kuiper van Bergen, Knudsen van Brevich en 4 (st.) van Londen.

*** Getrouwd:
STEENWIJK, G. W. VAN BARNEVELD,
17 September 1848. Weduwn., en
C. M. KIERS.
Bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** UTRECHT, 15 September 1848. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *M. I. F. VAN DER BANK*, geliefde Echtgenoote van Mr. C. L. SCHÜLLER TOT PEURSUM.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *H. JANSEN*, geliefde Echtgenoot van
HASSELT, Mr. M. L. TIJL.
16 September 1848. Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, *T. M. TEN CATE*, beviel heden zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON. J. D. VISSERING JR.
GRONINGEN, 17 September 1848.
Dienende deze voor algemeene kennisgeving.

*** 'S BOSCH, 17 September 1848. Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe *M. L. SIKKENS ABELEVEN.*

*** Op den 15den September beviel van eene welgeschapene DOCHTER *M. M. PLOOS VAN AMSTEL*, zeer geliefde Echtgenoot van P. H. G. MASCH.
OVERLAAN, te *Bathmen*, nabij
Deventer, 17 September 1848.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON *A. E. TAAPKEN*, geliefde Echtgenoot van
P. VAN GENDEREN STORT, Med. Doctr.
AMSTERDAM, 17 September 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *A. L. VAN DEINSE*, Echtgenoote van P. DE BRUIJNE.
MIDDELBURG, 18 September 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *SARA ELISABETH 'T JOOSTINK*, geliefde Echtgenoote van P. DE LA HAYZE.
AMSTERDAM, 19 September 1848.

*** Heden overleed mijne dierbare Echtgenoote, JOHANNA WILHELMINA BUIJS, in den ouderdom van ruim 86 jaren. W. MAHIEU,
GRONINGEN, gepens. Luit.-Kollonel.
13 September 1848.

*** Den 13den September 1848 overleed te WEERSELO, tot onze diepe droefheid, onze waarde Moeder, CATHARINA WILLINK, Wed. *A. Coster*, in den ouderdom van bijna 74 jaren. T. COSTER,
uit aller naam.
Eenige kennisgeving.

*** ORANJEWOUD, den 13den September 1848. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 44 jaren, de Hoog Wel-Geboren Heer Jonkhr. Mr. MARTINUS COEHOORN VAN SCHELTINGA, in leven Lid van de Ridderschap van Vriesland en Advocaat bij de Regtbank te Heerenveen.

*** LEEUWARDEN, den 14den September 1848. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 34 jaren, mijne hartelijk beminde Echtgenoot, Vrouwe ANNA CATHARINA ADEMA, mij, uit eene Echtvereeniging van ruim tien jaren, zes jonge Kinderen nalatende.
Eenige kennisgeving. J. M. VAN BEYMA.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze teedergeliefde Vader, de Wel-Edele Heer C. N. HEYMANS, Ontvanger van 's Rijks-Belastingen alhier.
HELMOND, *Uit aller naam*,
den 16den September 1848. J. H. HEYMANS.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn geliefd jongste Kindje, EMILIA FREDERIKA, in den ouderdom van vijf jaren. J. PHILIPSON.
ZWOLLE, den 16den September 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 39 jaren, na een allergelukkigst Huwelijk van 19 jaren, mijne innig geliefde Echtgenoote, WILHELMINA DIDERICA PETRONELLA SCHERMERS, mij nalatende een negental Kinderen, waarvan de meesten te jong om hun gemis te beseffen, terwijl ook eene hoogbejaarde Moeder, met mij, dit verlies diep betreurt.
MAASSLUIS, J A Cs. STEUR.
17 September 1848.

*** Heden overleed, na eene langdurige ziekte, mijn geliefde Broeder, FREDRIK HERMANUS HAPPÉ, in den ouderdom van bijna 63 jaren.
AMSTERDAM, Wede C. GEBHARD JZN.,
17 September 1848. Geb. HAPPÉ.
Volgens uitdrukkelijke begeerte van den overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, REBECCA RYFSNYDER, overleed heden, tot mijne en mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen droefheid, plotseling, in den ouderdom van ruim 70 jaren, na eene Echtverbindtenis van bijna 45 jaren. H. P. KLEYN VAN WILLIGEN.
PAS-BUITEN, bij *Delft*, 19 September 1848.

*** Voor de blijken van deelneming, betoond bij het overlijden mijner geliefde Zuster, *Cornelia van Oukerke*, betuig ik, ook namens mijne beide Zusters, den welmeenendsten dank. C. VAN OUKERKE.
HAARLEM, 21 September 1848.

*** Mejufvrouw de Weduwe den Heer ELISEUS LINKERS, gewoond hebbende en den 11den September 1848 te Gouda overleden, bij haar Testament tot Erfgenamen van de helft harer Nalatenschap benoemd hebbende de bloedverwanten van haren Man, den Heer ELISEUS LINKERS, die bij versterf, ingevolge de bepalingen der wet, bij het overlijden van haar Erflaatster geregtigd zouden zijn, en alzoo diegenen, welken op den dag van haar afsterven, indien gezegde haar Man op dien dag zonder testament natelaten ware overleden, tot de Nalatenschap van denzelven haren Man zouden geregtigd zijn, zoo worden zij, die daartoe behooren opgeroepen, zich, met overlegging der bewijzen, waaruit hun regt blijkt, aantemelden. Wordende tevens allen, die iets te vorderen mogten hebben van, of verschuldigd zijn aan genoemde Mejufvrouw de Weduwe LINKERS, verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen; alles vóór den 15den October 1848, ten Kantore van den Notaris W. J. FORTUIJN DROOGLEEVER, te Gouda.

*** Zij die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Wel-Edelen Heer ADRIAAN JOHAN BICHON, gewoond hebbende en te Gouda overleden, gelieven daarvan, vóór of op den 15den October 1848, opgaaf of betaling te doen, aan den Notaris W. J. FORTUIJN DROOGLEEVER, te Gouda.

*** **PENSIONNAT. ECOLE COMMERCIALE ET LITTERAIRE, à *VILVORDE*, PRÈS DE *BRUXELLES*, SOUS LA DIRECTION DE M. *F. MICHAUX*.**

Nous recommandons à l'attention des parens, qui veulent faire donner à leurs enfants une bonne éducation française, cet ancien INSTITUT, qui compte 80 années d'existence. Le prix annuel de la Pension, en y comprenant le lit et le blanchissage, est de 580 francs.

Daar er zich in dit Pensionaat vele engelsche jonge lieden bevinden, zoo wordt er voor hunne Godsdienst bijzonder zorg gedragen. Alle maanden gaan zij, met eenen Ondermeester, te Brussel naar de Kerk.

Om het Prospectus gelieve men zich, met *franco* Brieven, te adresseren bij den Heer C. J. VAN BERGEN, Docter te Zalt-Bommel.

*** Op voordeelige voorwaarden vraagt men eenen ONDERMEESTER, van den derden Rang, die geëxamineerd is voor het Fransch, in staat om de beginselen van het Engelsch en Hoogduitsch te onderwijzen en bekwaam voor de Kerkedienst. Men vervoege zich met *franco* Brieven, gemerkt N., bij de Heeren NOORDUIJN & ZOON, Boekhandelaars te Gorinchem.

*** Daar de Betrekking van STADS-HEELMEESTER te Culenborg zal vacant worden, waaraan eene jaarwedde van twee honderd Gulden is verbonden, worden degenen, die naar dezelve wenschen te solliciteren, uitgenodigd, om zich, in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, voor of op den 10den October aanstaande, bij het Stedelijk-Bestuur aantemelden, met overlegging van de vereischte bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag; zullende vooral op die der Sollicitanten acht worden geslagen, die tevens het *Genees-* en *Verloskundige Vak* uitoefenen.
Culenborg, 16 *September* 1848.
Het Stedelijk-Bestuur van Culenborg,
HORN.
Ter ordonnantie van hetzelve,
VAN SETTEN VAN DER MEER.

*** Een ongehuwd TUINMAN, van de Hervormde Godsdienst, tusschen de 40 en 50 jaren, zag zich gaarne, hier of elders, in dergelijke Betrekking weder geplaatst, tegen Februarij 1848, kunnende van bekwaamheden de beste getuigenis geven. Adres, *franco* Brieven, onder

Lett. W. Z., bij den Kantoor-Boekverkooper D. W. DE KRUIJFF, Utrechtschestraat, N°. 8, te Amsterdam.

, Een bekwaam en ongehuwd KOETSIER, van middelbare jaren, vroeger reeds zoodanige Betrekking waargenomen hebbende, tegen November e. k. eene Dienst wenschende, kan zich bij den ondergeteekende melden, met *gefrankeerde* Brieven, bevattende al de bijzonderheden, die hem aanbevelingswaardig maken kunnen. Op eenvoudige adressen zal geen acht geslagen worden. Adres: F. A. L. JAPIN, Boekbinder en Winkelier in Luxe-Artikelen, in de Kerkstraat, bij de Reguliersgracht, N°. 410, te Amsterdam.

, Een fatsoenlijk Jongeling, van de Protestantsche Godsdienst, drie jaren bij de *Grutterij* werkzaam, verlangt, ter verdere bekwaming, als GRUTTERS-KNECHT geplaatst te worden, tegen genot van Kost en Inwoning, zonder Salaris. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. B., bij den Boekhandelaar P. J. PERSIJN, te Hoorn.

, Een fatsoenlijk BURGER JONGELING, van goede getuigschriften voorzien, sedert eenen geruimen tijd bij het *Letterzetten* werkzaam zijnde, wenschte zich, ter verdere bekwaming, in eene dergelijke betrekking geplaatst te zien, hetzij met of zonder Kost en Inwoning. Iemand hierop reflecterende, gelieve zich, met *franco* Brieven, onder Letters Q. Q., te adresseren aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

, Door vertrek is de bediening van VROEDVROUW in de volkrijke Gemeenten Noordwaddingsveen, Zuidwaddingsveen en Broek c. a. vacerende; diegenen, welke tot de vervulling daarvan genegen zijn, op eene Jaarwedde van *f* 150, vervoegen zich, in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, met overlegging van behoorlijke Bewijzen, bij Burgemeesters van Noordwaddingsveen en Broek c. a., vóór of op den 30sten dezer maand.

, Eene fatsoenlijke WEDUWE, 36 jaren oud, zonder Kinderen, opgeruimd van geest en in alle opzigten geschikt eene Huishouding te besturen, zoekt met 1° November geplaatst te worden, òf in den burgerstand, òf in hoogeren kring, waartoe zij mede zeer berekend is, de belangen van Huishouding en Kinderen te behartigen. De Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer INCKEL, Predikant te Leyden, *franco* daartoe aangezocht, zal volgaarne de vereischte inlichtingen geven.

, Men verlangt tegen den 1sten November 1848, in eene drukke Huishouding: Eene TWEEDE MEID, van de Gereformeerde Godsdienst, niet beneden de 25 jaren oud, bekwaam tot het doen van Huiswerk en vooral goed kunnende Strijken en met de Wasch omgaan. Het Loon zal geëvenredigd zijn aan de bekwaamheden. Adres, liefst in *persoon*, of met *franco* Brieven, onder de Letters X. IJ., bij de Boekhandelaars H. COSTER en ZOON, te Alkmaar.

, Tegen den eersten November, of eerder, vraagt men, in een klein Gezin, nabij een Dorp: Eene Protestantsche, zindelijke en bekwame MEID, ALLEEN, voor een loon van *f* 60 of meer, naar gelang zij van de bekwaamheden zal doen blijken. Adres, in *persoon*, of bij *gefrankeerden* Brief, onder Letter F, bij den Boekverkooper VAN 'T LINDENHOUT, in de Platemakersstraat te Nijmegen.

***,* OPENBARE AANBESTEDING.**

Het Gemeente-Bestuur van KROMMENIE zal op Vrijdag den 29sten September 1848, 's morgens 11 ure, in *het Heeren-Logement* aldaar, presenteren aan te besteden: Het Rijbaarmaken van den WEG en verandering van eenige daarin gelegen BRUGGETJES van Krommenie, langs de Korte- en Lange-Heid, door Assendelft, tot het Sluisje, scheidende den Noorder- en Zuider-Polder, om zich dáár aan te sluiten aan den Zaanlandschen-Communicatieweg.

De Bestekken zullen ter lezing liggen, behalve ter Secretarie der Gemeenten Krommenie en Assendelft: Te Amsterdam, in *de Nieuwe Stads-Herberg*, aan het IJ; te Haarlem, in het Koffijhuis *de Kroon;* te Beverwijk, in de Herberg *de Zon;* te Heemskerk, aan *het Assummerhek;* te Zaandam, in *de Drie Zwanen;* voorts in de Herbergen te Krommenie, Assendelft, Westzaan en Koog aan de Zaan. Het Gemeente-Bestuur voornoemd,

D. v. D. WART.

Ter ordonnantie van hetzelve,

D. VAN LEYDEN.

, **DE ELASTIEKE GOM-SCHOENEN**, van de Saxische Fabriek, zijn weder, zoo als in vroegere jaren, in onderstaande Dépôts te verkrijgen. Ze onderscheiden zich zeer voordeelig van alle nagemaakte soorten. Ze zijn sierlijker en netter, ligter en gemakkelijker; ze zijn niet enkel van Gom gemaakt, maar van eene zachte, rekbare Wollen Stof, met eene huid Gom-Elastiek overtrokken. De dunne, toch sterke Zolen, bestaan uit twee stukken, Voor- en Achter-Zool, die, door Gom-Elastiek aan elkander verbonden, eene rekbaarheid aan de Schoen geven, waardoor ze gemakkelijk aangaan en bijzonder goed sluiten. Men kan ze gerust over het fijnste Schoeisel dragen, zonder dat dit door frictie beschadigd worde of zijnen glans verlieze. (21/9 48).

Amsterdam, Verkoophuis.	Kampen, Jufvr. *M. Vooght.*
Arnhem, *G. W. Tikkel.*	Leyden, *A. Dirks.*
Alphen, *H. P. A. van Gorcum.*	Leeuwarden, *A. Steingrover.*
Amersfoort, *A. H. van Ruyven.*	Maastricht, *G. Schellings.*
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*	Middelburg, *C. Kries.*
Assen, *H. P. A. v. Gorcum.*	Meppel, *J. Theunissen.*
Bergen-op-Zoom, *Verraardt.*	Nijmegen, Gebrs. *Swemmelaar.*
's Bosch, *F. L. Welsch.*	" *A. Heystek.*
Breda, Wed. *Wiercx Folla.*	Nieuwe-Diep, *T. Groen.*
Deventer, Wed. *Louwerens.*	Roermonde, *J. J. Romen.*
Delft, *J. T. Wagner.*	Rotterdam, Dépôt v. h. Verkooph.
Dordrecht, *J. Veth Jr.*	Thiel, *L. Ulfelder.*
Groningen, *J. Copinga.*	Utrecht, Dépôt v. h. Verkoophuis.
Goes, *J. Bouwens.*	Vlissingen, *L. F. v. Hilst.*
's Hage, *Ph. W. Sack.*	Zwolle, *W. Ulderink Jr.*
Haarlem, Wed. *de Lange* en *v. Ek.*	Zutphen, *J. H. A. Wansleven.*
Hoorn, *L. B. Ruttenberg.*	Zierikzee, *F. Slaat.*

De *Dépôthouders* worden verzocht de ontbrekende Nommers spoedig te bestellen.

, Iemand genegen zijnde een **DEPÔT**, van een of ander Artikel, te HAARLEM te vestigen, wordt hiertoe de gelegenheid aangeboden, bij Iemand die eene fatsoenlijke Winkelaffaire uitoefent en op eenen goeden Stand woont. Adres met *franco*, geteekende Brieven, waarin den aard van het Artikel vermeld is, onder Letter D., aan de Boekhandelaars J. B. VAN LOGHEM en ZOON, aldaar.

, Tegen 1°. November, of eerder, te HUUR, in **Haarlem**, op een der vrolijkste standen, in het midden der Stad: Een ruim en luchtig BOVENHUIS. Adres met *franco* Brieven, onder Lettr. E. W., aan de Boekhandelaars J. B. VAN LOGHEM en ZOON, aldaar.

***,* UIT DE HAND TE KOOP:**

Eene kapitale, goed gesitueerde HOFSTEDE, met uitmuntende WEI- en HOOILANDEN, terzijde en achter de Huizinge, te zamen groot ongeveer 30 Bunders, staande en gelegen nabij eene volkrijke Gemeente in de Provincie Noord-Holland. In *persoon* of met *franco* Brieven te bevragen, ten Kantore van den Notaris VAN GEIJTENBEEK, te Mijdrecht.

***,* TE KOOP:**

Een goed bejaagde en extra best gedresseerde *Noord-Brabandsche* STAANDE HOND, kunnende op alle veld gebruikt worden. Te bevragen bij den Vleeschhouwer KÖLHER, aan de Zandpoort, nabij Velzen. (Brieven *franco*, onder Letter K.)

, G. W. WESSELING zal op Vrijdag den 22sten September 1848, des namiddags ten drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene nieuwe, extra mooije partij STUKHOUT, waarbij lange Wagenschotten; eene mooije partij Dennen, Vugten en Greenen, en eene mooije partij Eiken Balken, Roeden, Klossen en Krommers. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

, G. W. WESSELING zal op Maandag den 25sten September 1848, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche, Bijhavensche, Riga en Narva Balken; Rigasche Vathouten; Christinastadsche, Borga, Narva, Bjorneburger, Memelsche en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, Narva Sparren en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

, G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 25sten September 1848, des middags ten 12 ure, te Amsterdam, in *den Brakken Grond*, in de Nes, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene DRAMSCHE en BIJHAVENSCHE Balken, Spieren, Ellens, Juffers, Kolders en Sparren; nieuwe Dantziger, Narva en Riga Balken; Kroon, Memelsche, Frederikhavensche en Helsingforsche Deelen; Carlskrona Platen, Dantziger Duigen en Rijnsche Greenen. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & C°.

, De Hoofd-Administratie van het 2de Regement Lanciers zal, als daartoe geauthoriseerd, op Maandag den 25sten September 1848, des middags ten 12 ure, aan de Herberg *de Vink*, nabij de Loosduinsche Brug, te 's Gravenhage, ten overstaan van den Notaris Mr. M. EIJSSELL Mz., *om contant geld*, doen verkoopen: 31 stuks op reforme gestelde PAARDEN, van de Escadrons Jagers te Paard afkomstig, welke op den dag der Verkooping, van af des ochtends ten 11 ure, aldaar zullen te zien zijn.

, OPENBARE VERKOOPING, in het Logement *het Stadhuis van Amsterdam*, in de Rijp, op Maandag den 25sten September 1848, 's avonds 7 ure, van een HUIS (ingerigt tot Bakkerij), PAKHUIS en ERF, staande en gelegen in de Regtestraat in de Gemeente van de Rijp, Kadastraal Sectie B, Nommer 105, groot 3 Roeden, 90 Ellen.

Bewijzen van eigendom en voorwaarden van verkoop liggen ter visie ten Kantore van den Notaris DIRK BEK, in de Rijp.

, De Notaris A. L. DE KRUIJFF, te Voorst, zal ten verzoeke van den Heer R. J. WIJNOLDIJ, aan de Gietelsche Brouwerij aldaar, op den 27sten September en 11 October 1848, telkens des voormiddags precies om 10 ure, veilen en verkoopen:

HET LANDGOED,

DEN KRANENKAMP

genaamd, bestaande in een, voor weinige jaren, geheel nieuw gebouwd Heerenhuis, dito Schuur, met Stallingen; eene Boerenplaats en eene Daghuurdersplaats, met verdere Gebouwen, Tuinen, Bouw- en Weilanden, Akkermaals- en Dennen-Bosschen, opgaande Boomen en verder Houtgewas, te zamen groot 42 Bunders, 27 Roeden, 30 Ellen; alles aan en bij elkander staande en gelegen onder Wilp, Gemeente Voorst, niet ver van den Straatweg van Zutphen, over Voorst, naar Apeldoorn.

Breeder bij Biljetten omschreven, op *franco* aanvrage verkrijgbaar bij opgenoemden Notaris DE KRUIJFF, te Voorst.

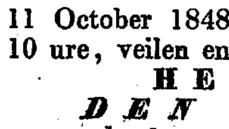

Op Zaturdag den 7den October 1848 des namiddags ten één ure precies, zal men aan *het Lokaal van Verkoopingen* binnen Utrecht, achter St. Pieter, publiek verkoopen:

Het aangenaam gelegen BUITENGOED genaamd *ZONHEUVEL*, aan den Amersfoortschen Berg, tusschen Maarn en Doorn, aan beide zijden van den Grindweg van Doorn naar den Rijnspoorweg bij Plattenberg en zoo wel van Doorn als van den Spoorweg omstreeks 15 minuten verwijderd, voor de Jagt uitnemend geschikt, bestaande in eene nieuw verbouwde Heeren-Huizinge, met marmeren Vestibule, voorzien van zes Benedenkamers, Keuken, Provisiekamer, Kelder, Zolder, Logeer- en Domestiekenkamers; Waschhuis, Koetshuis en Stalling met Mangelkamer, vruchtbaren Moestuin, Duiventoren, twee Daghuurders-Woningen, enz.; jonge Boomgaarden en Zomertent, opleverende een schoon vergezigt; wijders extra goed Bouwland, Sparren-Bosschen, Eiken-Hakhout en Wandelingen; te zamen groot 26 B., 99 R., 80 E. Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

NB. Dagelijks (behalve des Zondags) te bezigtigen, van des morgens ten 10 tot des namiddags 4 ure, met een Permissie-Biljet, te bekomen ten Kantore van gemelde Notarissen.

, Bij de Boekhandelaren JOHs. VAN DER HEIJ en ZOON, te Amsterdam, is uitgegeven en *alom* te bekomen:

ANTWOORD

AAN DE EDEL-MOG. HEEREN

MUTSAERS EN LUYBEN,

op de omtrent hem, in de Vergadering van de Tweede-Kamer, door Hun Ed. gemaakte aanmerkingen, — *en de noodzakelijkheid der handhaving van het Regt van* **Placet** *nader bewezen* — door

A. H. ALBERT,

voorheen Pastoor der Roomsch-Katholieke Gemeente te Hillegom.

TWEEDE, ONVERANDERDE DRUK. Gr. 8°. *f* –,30.

Nog is *aldaar* vroeger uitgegeven en mede *alom* verkrijgbaar, van denzelfden Schrijver:

GEDACHTE OVER DE VRIJHEID VAN GODSDIENST,

naar aanleiding der Memorie van Toelichting der Regering, betrekkelijk dat Hoofdstuk in het gewijzigd **Ontwerp van Grondwet.**

TWEEDE, ONVERANDERDE DRUK. Gr. 8°. *f* –,20.

GEDACHTE OVER DE VRIJHEID VAN ONDERWIJS, ENZ.

Gr. 8°. *f* –,25.

, Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de Pers:

DE GOUDEN BRUILOFT,

door

W. MESSCHERT.

Met 30 Vignetten,

door C. ROCHUSSEN.

EERSTE AFLEVERING. *f* 0,90.

De GOUDEN BRUILOFT van *W. MESSCHERT* zal vóór ultimo November kompleet zijn, in *drie* Afleveringen, met *dertig* Vignetten. Elke Aflevering kost slechts **90 Cents.**

Terwijl de Uitgever, door eene keurige uitvoering, meende te moeten zorgen voor eene uitgave, overeenkomstig de waarde van het uitstekende Dichtstuk, heeft hij tevens het belang der Koopers, door eenen uiterst geringen prijs in het oog gehouden. 't Moet een sieraad zijn in elke Bibliotheek, maar tevens eene bron van genot in elke Huishoudkamer.

, Bij W. VAN BOEKEREN, te Groningen, is uitgekomen:

HET JAAR 1848.

GESCHIEDENIS VAN DEN DAG.

Door Mr. ***A. W. ENGELEN.*** 1ste Aflevering. *f* 1,25

, Op *vereerend* en *dringend aanzoek*, van onderscheidene zijden, heeft de ondergeteekende zich ge[illegible] de uitgave van het 1ste en tevens het grootste gedeelte van

Dr. *J. MÜLLER'S*

HANDBOEK

DER

PHYSICA EN METEREOLOGIE,

VERTAALD DOOR

F. RIENDERHOFF,

OFF. VAN GEZONDHEID,

hetwelk reeds lang zoude zijn verschenen, zoo niet vele drukten zulks hadden belet. Het *tweede* en *laatste* gedeelte ziet binnen *drie* maanden het licht en zal zich, niet minder dan het nu uitgegevene, onderscheiden door goeden druk en keurige uitvoering van de tusschen den tekst gevoegde Houtsnêe-Figuren, ten getale van meer dan 530. Dit weinige genoeg ter aanprijzing van het Werk aan alle beoefenaars der Natuurkunde; want immers ter aanbeveling van den inhoud is de naam van MÜLLER alleen reeds voldoende.

W. J. VAN BOMMEL v. VLOTEN.

Amersfoort.

, W. J. VAN BOMMEL VAN VLOTEN, te Amersfoort, heeft verzonden en debiteert met veel succes:

I. JURIEN RAAP, of de Stads Instituteur, door den Schrijver van *de Kosterie van Kleihuizen.* Van bovengenoemd Werk: *Schetsen uit de Kosterie van Kleihuizen, Tafereelen uit het leven van den Nederlandschen Dorps-Onderwijzer*, zijn nog enkele Exemplaren voorhanden.

II. MONTHOLON, *Geschiedenis van Napoleons Gevangenschap op St. Helena.* 2 Dln., met Platen. *f* 5,70.

III. MEHEMED-ALI EN DESZELFS GEBIED, door den Schrijver van de *Brieven eens Afgestorvenen* (Prins PUCKLER MUSKAU). 3 Dln., met Platen. *f* 9,60.

IV. BEKNOPTE GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE KERK. Naar het Hoogduitsch van Dr. ED. ZILLER, Prof der Theol. in *Bern.* . . . . . . *f* 3,—

„ Een Boek dat overal reeds, om de uitvoerige en volledige behandeling der ontwikkeling op het Theologisch „ en Philosophisch gebied der Wetenschap, in de laatste 50 jaren, de aandacht zijner Hollandsche lezers „ opwekken en verdienen zal.

, Met den aanvang der Academische Lessen zijn door C. VAN DER POST JR., Boekh. te Utrecht, op nieuw verkrijgbaar gesteld: I. PH. W. VAN HEUSDE, de Socratische School. 4 Dln., 2de *druk.* II. v. HEUSDE, Brieven Hooger Onderwijs; 3de *druk.* III. HOLTIUS, Hist. juris romani lineamenta; *Ed. altera.* IV. PAREAU, Antiquitas. Hebraica; *Ed. tertia.* V. ROYAARDS, Compendium hist. ecclesiae. christinae. 2 Vol. VI. RUETE, Ophthalmologie, met Aanteek. door Dr. DONDERS. VII. OESTERLEN, Geneesmiddalleer. VIII. CANSTATT, Handb. d. Geneesk. Kliniek. IX. SCHÜLLER'S Burgerlijk Wetboek en Wetboek van Strafvordering. X. STROMEYER, Handboek der Heelkunde, met eene Voorrede van Prof. SUERMAN. XI. THIERSCH, Voorlezingen over het Katholicisme en Protestantisme, met eene Voorrede van J. J. VAN OOSTERZEE. Voorts is het Magazijn voorzien, zoo van Studie-Boeken als van Werken van Smaak.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.